

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-1274/18-U

Název	Dětský domov "Země dětí" a Školní jídelna, Česká Kamenice, Komenského 491, příspěvková organizace
Sídlo	Komenského 491, 407 21 Česká Kamenice
E-mail	ddkamenice@volny.cz
IČ	00 412 058
Identifikátor	600 028 933
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Iva Brzobohatá
Zřizovatel	Ústecký kraj
Místo inspekční činnosti	Komenského 491, 407 21 Česká Kamenice
Termín inspekční činnosti	15. 10. 2018 – 18. 10. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle příslušného školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu dětského domova a jeho souladu s právními předpisy.

Charakteristika

Príspevková organizace Dětský domov „Země dětí“ a školní jídelna, Česká Kamenice, Komenského 491 (dále „školské zařízení“, „zařízení“ nebo „DD“) vykonává činnost dětského domova a školní jídelny. Do DD jsou zařazovány děti se soudem nařízenou ústavní výchovou nebo předběžným opatřením. Kapacita DD je 40 lůžek, evidenčně bylo k datu inspekce v pěti rodinných skupinách 34 dětí. Fyzicky bylo přítomno 26 dětí. Na základě smlouvy uzavřené mezi nezaopatřenou osobou a ředitelkou školského zařízení (dále jen „smlouva“) z důvodu přípravy na budoucí povolání zde pobývalo pět dětí. Jedno dítě mělo prodlouženou ústavní výchovu. Na prodloužené dovolené v předpěstounské péči byly tři děti, na prodloužené dovolené před zrušením ústavní výchovy bylo pět dětí. Pět dětí bylo evidováno se speciálně vzdělávacími potřebami. Děti mladší tří let zde umístěny nebyly.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školské zařízení má zpracovanou reálnou strategii svého rozvoje postihující materiální, personální, finanční a vzdělávací rozvoj na období tří let. Základním cílem výchovné strategie je vedení dětí k získání takových kompetencí, které jim umožní po opuštění DD zařazení do běžného života. Koncepce uvedená ve školním vzdělávacím programu (dále „ŠVP“) aktualizovaném k 4. 9. 2018 odpovídá podmínkám zařízení a současným trendům v ústavní výchově. ŠVP je otevřeným dokumentem, který je promyšleně aktualizován. Na něj navazuje roční plán výchovně vzdělávací činnosti, který má velmi dobrou vypovídající hodnotu a dále týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti. V programové nabídce převažují pracovní činnosti, méně jsou zastoupeny ostatní složky výchovy a konkrétní úkoly z programů rozvoje osobnosti jednotlivých dětí (dále „PROD“). V týdenních programech lze pozitivně hodnotit pravidelnou přípravu na školu a důslednou kontrolu plnění domácích úkolů. V knize denní evidence je zaznamenáván veškerý pohyb dětí. Výše uvedené dokumenty včetně PROD jsou vedeny v elektronické podobě, jsou přehledné, pro pedagogy dostupné. Se Standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče (dále „Standardy kvality péče“) zařízení aktivně pracuje a řídí se jimi.

Ředitelka školského zařízení (dále „ředitelka“) splňuje požadavky pro výkon funkce. Delegovala jasné kompetence na kvalifikovanou vedoucí vychovatelku. Přímou pedagogickou činnost obě efektivně realizují v rodinných skupinách zejména při přípravě dětí do školy.

Uplatňovaný systém řízení zajišťuje bezproblémový chod školského zařízení. Zařízení má jasně nastavená pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti. Delegování kompetencí na pracovníky jednotlivých úseků je funkční, je stanovena vzájemná zastupitelnost. Kontrolní a hospitační činnost provádí ředitelka a vedoucí vychovatelka. Výsledky jsou s dotyčným pracovníkem prokazatelně projednávány. Vnitřní informační systém je veden v elektronické podobě, je přehledný, je v něm vedena převážná část povinné dokumentace. Pravidla chodu zařízení a komunikace všech aktérů jsou jasně stanovena ve vnitřním řádu. Děti jsou s nimi prokazatelně seznamovány.

Realizace plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků přispívá ke zlepšení podmínek vzdělávání. V hodnoceném období se vzdělávání zaměřilo na výchovnou činnost dětí s poruchami chování, poskytování první pomoci, prevenci rizikového chování dětí a aktuální změny v právních předpisech.

Z deseti denních vychovatelů jedna pedagogická pracovnice nesplňuje kvalifikační předpoklady, ty si však doplňuje požadovaným studiem. Mužský vzor je zastoupen ve třech rodinných skupinách. Noční služby zajišťují pracovníci sociální služby. Ke zlepšení personálních podmínek přispívá od aktuálního školního roku přítomnost terapeuta s odborností etopedie. Vyřeší se tím také potřeba chybějící etopedické diagnostiky dětí.

Umístění zařízení v centru města pomáhá k začlenění dětí do života města. Rozlehlá vila s velkou zahradou, travnatými plochami, dětským hřištěm, skleníkem, dřevěnými chatkami i malým domkem na rukodělné a výtvarné aktivity umožňují všestranný rozvoj dětí. Skleník však vyžaduje zásadní opravu. Ke sportovním, herním či společenským aktivitám slouží menší sál. Prostorové uspořádání a vybavení jednotlivých rodinných skupin se podobá fungování běžné domácnosti. V každé rodinné skupině jsou jedno až čtyřlůžkové ložnice, obývací pokoj s kuchyní vybavenou elektrospotřebiči a sociální zařízení s pračkou. V každém obývacím pokoji byl umístěn počítač, některé děti vlastnily notebook, který mohly běžně používat. Děti si zdobí ložnice dle svého uvážení, mají v nich svůj prostor pro učení, odpočinek i klidové aktivity, psací stůl a uzamykatelnou skříňku pro ukládání osobních věcí. Ve školní jídelně je potřebné vybavit stravovací místa mladších dětí tak, aby odpovídala jejich vzrůstu. Dětský domov je dostatečně vybaven pro sport, turistiku a zájmové činnosti.

V hodnoceném období byl evidován pouze jeden drobný úraz způsobený nepozorností dětí, míra úrazovosti je nízká. Děti jsou pravidelně poučovány o bezpečnosti a ochraně zdraví na začátku svého pobytu ve školském zařízení a při každé další činnosti i mimo areál zařízení (nákupy, výlety, sportovní aktivity, exkurze, docházka do školy, prázdniny apod.). Bezpečnost dětí je zvýšena instalací elektronického vrátníku u vstupu do obou budov.

Činnost školského zařízení je převážně zajištěna finančními prostředky státního rozpočtu a rozpočtu zřizovatele. Dalším zdrojem finančních prostředků jsou finanční dary od soukromých a právnických osob, ze kterých byly hrazeny např. náklady na letní činnost dětí, vybavení posilovny, zájmové kroužky, výtvarný materiál, rozšíření bytových jednotek, vánoční dárky apod. a příspěvky rodičů na úhradu péče poskytované dětem (ošetřovné).

Kontrola jídelníčků ve školní jídelně potvrdila pestrou a hodnotnou stravu v souladu se zásadami zdravé výživy. V případě významných osobních příležitostí dětí školské zařízení zvýšilo náklady na nákup potravin v kalendářním roce o 300 Kč na jedno dítě.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Na sestavování týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti se děti podílejí. Činnosti jsou diferencované dle věkového složení a zájmu dětí. Plnění programů včetně hodnocení je denně zaznamenáno elektronicky. Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly podporující jejich zapojování do činností v DD. Důraz je kladen na rozvoj sociability, utváření morálních postojů a celkový rozvoj osobnosti dítěte. Děti mají dostatek prostoru pro osobní volno. Vzhledem k rozsáhlému podnětnému pozemku umožňujícím různé aktivity tráví dostatek času venku.

Udělovaná opatření ve výchově jsou diferencovaná dle věku a mentální úrovně dítěte, jsou vedena v elektronické podobě ve spisu dítěte, dítě má prostor pro vyjádření. V kontrolovaném vzorku převládalo pozitivní hodnocení. Děti pobývající v zařízení na základě smlouvy mají stanovená specifická pravidla, hodnotící systém se jich netýká.

Zařízení podporuje společné umístění sourozenců, vytváří podmínky pro jejich blízké soužití. Respektuje přitom také názor a přání sourozenců. Dětem je při příchodu stanoveno adaptační období, ve kterém vychovatelé provádějí pedagogickou diagnostiku, je jim nabídnut klíčový pracovník. Děti jsou dle věku a mentálních schopností zařazovány do mateřské, základní a střední školy. Jedna dívka studuje na vysoké škole.

Děti využívají svůj osobní prostor i možnost uzamčení osobních věcí. Vybavení pokrývá jejich potřeby. Zájmové vzdělávání je nabízeno v DD ve stanovených dnech např. keramika, pracovní a výtvarné činnosti, vaření. Děti docházejí do sportovních kroužků a zájmových útvarů kmenové školy, Centra mládeže a dětí nebo sportovních organizací města (Hasiči, Rybářství, sportovní a kulturní kroužky). Pozitivně lze hodnotit úzkou spolupráci s Domovem pro seniory – děti navštěvují jejich zařízení, realizují společná tvoření, hrají společenské hry. O víkendech se děti podílejí na přípravě jídla ve své rodinné skupině, jsou tak vedeny k domácím pracím včetně používání elektrických spotřebičů.

Hospitace byly zaměřeny na odpolední činnosti. Během hospitací v rodinných skupinách byl pozorován empatický přístup vychovatelů, podporovali děti v komunikaci, vedli je k samostatnosti. Výrazná podpora byla věnována dětem při přípravě na vyučování, zejména pak dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Vychovatelé úzce spolupracují s třídními učiteli a výchovnou poradkyní a konzultují speciálně pedagogické postupy. Starší děti, které přípravu dokončily, měly možnost volby vlastní činnosti. Výraznou měrou byly rozvíjeny v atraktivních činnostech pracovní dovednosti. Se zájmem děti pracovaly s přírodním materiálem v kroužku vedeném vychovatelkou. Seznamovaly se s možnostmi využití přírodnin, získávaly pracovní dovednosti a návyky při zacházení s nástroji. Děti se podílely na podzimním úklidu zahrady, přirozeně se zapojovaly i mladší děti. Pedagogové se snažili rozvíjet všechny okruhy vzdělávacích cílů, a to jak vědomosti, dovednosti, tak i jejich postoje. Zvolené metody odpovídaly stanoveným výchovně vzdělávacím cílům. Veškeré činnosti probíhaly v pozitivní, příjemné atmosféře, vychovatelé vyjadřovali zájem o názory dětí, průběžně je motivovali, povzbuzovali, volili metodu příkladu. Snažili se vést děti k smysluplnému sebehodnocení i vzájemnému hodnocení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Z rozhovorů školních inspektorek s dětmi vyplynulo, že hodnotící systém stanovený ve vnitřním řádu je pro ně srozumitelný. Srozumění s ním jsou i zákonní zástupci dětí. Děti jsou pravidelně hodnoceny při večerním společném sezení v rodinné skupině, hodnocení probíhá i individuálně při kontrole žákovských knížek a při odpoledních činnostech. Sledované hodnocení bylo adresné, motivační. Při individuálních rozhovorech se děti vyjadřovaly bez obav, jednaly otevřeně. V DD jsou spokojené, je jim umožněno odjíždět na víkendy nebo prázdniny za rodinou, jezdí na tábory podle svého přání, navštěvují zájmové útvary mimo DD, účastní se různých soutěží a aktivit. Vychovatelé jsou vstřícní, nabádají děti k aktivitám i možnosti vlastní realizace. Každé dítě znalo svého klíčového pracovníka. Nikdo z dotazovaných dětí neměl potřebu podat stížnost. Děti z rodinných skupin mají svého zástupce ve spolusprávě, kde prezentuje názory a přání skupiny. Zástupci se o činnosti spolusprávy vyjadřovali pozitivně a kladně hodnotili vstřícnost vedení k jejich požadavkům. Svoje problémy mohou sdělovat také terapeutce a svému klíčovému pracovníkovi.

Prevenici rizikového chování zabezpečuje kvalifikovaný metodik prevence. Minimální preventivní program se aktuálně zaměřuje na zvýšení odolnosti dětí proti rizikovému chování, zlepšení vztahů v kolektivu a výchově ke zdravému životnímu stylu. Mezi

dlouhodobé cíle patří stanovit si žebříček hodnot, učit se řešit různé problémy, mít zdravé sebevědomí. Podporovat správný režim dne se daří prostřednictvím výchovných aktivit sportovního zaměření, besed, turnajů, návštěvy K-centra, pedagogicko-psychologické poradny, případně dalších poradenských zařízení. Možnost využít schránky důvěry ve vstupní chodbě budovy děti příliš nevyužívají, s problémy či podněty se obrací přímo na pracovníky DD. Dle potřeby je zajišťována poradenská pomoc dalších odborníků. Preventivní program se daří plnit, od roku 2016 nebyl zaznamenán žádný útěk, nevyskytly se ani závažné kázeňské problémy.

Sociální pracovníce s velkým osobním nasazením zajišťuje vzájemnou komunikaci, oslovuje a pomáhá realizovat pobyty dětí u zákonných zástupců. Víkendové pobyty dětí se jí daří pravidelně organizovat u významné části umístěných dětí. Ve spolupráci s pracovníky OSPOD podněcuje zákonné zástupce ke kontaktům se svými dětmi, telefonické kontakty s nimi mají děti ze služebního telefonu či vlastních soukromých telefonů. Návštěvy osob odpovědných za výchovu i osob blízkých jsou možné vždy po dohodě se zařízením. Děti mohou navštěvovat spolužáci i další kamarádi. DD se daří umisťovat děti do předpěstounské péče, podporuje u vytipovaných dětí možnost zrušení ústavní výchovy a jejich návrat do rodiny. DD kladně hodnotí také spolupráci se státní zástupkyní. Vedení zajistilo supervizi pedagogů, která pomáhá ke zlepšení psychohygieny pedagogů a zkvalitnění jejich výchovné a vzdělávací práce.

V osobních spisech dětí je zakládána dokumentace o jejich pohybu mimo zařízení. Založeny jsou PROD, které jsou sestavovány na základě pedagogické diagnostiky a vycházejí z možností a schopností dítěte. Jsou otevřeným dokumentem. V případě nutnosti posouzení dítěte se DD obrací na pomoc dětského diagnostického ústavu. Cíle i přání dítěte jsou v dokumentu uvedeny. Hodnocení PROD je prováděno s dítětem.

Dětem je pravidelně vypláceno kapesné, jeho výše je pro děti předvídatelná. S kapesným mohou hospodařit samostatně. Ke zvyšování finanční gramotnosti dětí napomáhají aktivity sociální pracovníce, s dětmi se účastní i soutěží s touto tematikou.

Lékařská péče je zajišťována a evidována, včetně výdeje léků a návštěv odborníků

Děti jsou připravovány na odchod ze zařízení, je jim poskytována pomoc při výběru škol s respektováním jejich zájmu a získání pracovního místa. DD jim pomáhá při zajištění samostatného bydlení v případě, kdy neodcházejí k vlastní rodině. Před získáním plnoletosti mají možnost samostatného bydlení a vlastního hospodaření ve dvou cvičných bytech. Děti jsou zapojeny do projektů společnosti Jurta nebo agentury Osmý den, které pomáhají při přípravě k odchodu ze zařízení. Zapojují se do různých aktivit a soutěží v DD i mimo zařízení, prezentují se svými výrobky na veřejnosti, například na jarmarcích.

Zařízení aktivně spolupracuje se svými partnery, navazuje kontakty i s novými nadacemi, organizacemi a spolky, které podporují zájmovou činnost dětí. O svých aktivitách zařízení pravidelně informuje veřejnost prostřednictvím webových stránek.

Další zjištění

Školskému zařízení se stále nedaří realizovat výměnu oken, které by vytvořily kvalitnější podmínky pro život dětí.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Školské zařízení pracuje se Standardy kvality péče a snaží se je efektivně naplňovat.
- Aktivně připravuje děti na návrat do rodiny nebo na jejich samostatný život. Zapojuje děti do různých přípravných projektů. Umožňuje jim pobyt ve startovacích bytech.
- Daří se umisťovat děti do předpěstounské péče. Ve spolupráci s OSPOD jsou u vytípaných dětí řešeny možnosti zrušení ústavní výchovy.
- Podařilo se zaměstnat terapeuta - etopeda, který mimo jiné odborné činnosti zajistí etopedickou diagnostiku dětí.
- Proběhla rekonstrukce rodinných skupin, byla zprovozněna samostatná návštěvní místnost a druhý startovací byt.

Silné stránky

- Reálná koncepce, přehledné a srozumitelné nastavení pravidel fungování zařízení podporují efektivitu výchovně vzdělávacího procesu.
- Organizace činností zařízení, systematické vyhodnocování vzdělávání a přijímání účinných opatření směřují k úspěšnému začlenění dětí do běžného života.
- Zařízení aktivně vytváří podmínky pro zapojení dětí do různých akcí s ohledem na jejich individuální předpoklady a výsledky pravidelně vyhodnocuje.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Zlepšení vyžaduje údržba skleníku pro pracovní činnosti dětí. Ve školní jídelně chybí stolky a židličky pro malé děti.
- Někteří pedagogové do plánování týdenního programu výchovně vzdělávací činnosti nezahrnují všechny složky výchov a cíle uvedené v programu rozvoje osobnosti dítěte.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Při plánování týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti rovnoměrně začleňovat všechny složky výchov a konkrétní cíle programů rozvoje osobnosti dítěte.
- Zajistit opravu skleníku tak, aby mohl být využíván pro pracovní činnosti dětí.
- Zajistit stravovací místa pro malé děti s ohledem na jejich vzrůst.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny, vydal Ústecký kraj pod čj.: 165/2001 (ze dne 21. 4. 2015), s účinností od 28. 11. 2001 včetně Dodatku č. 26, s účinností od 7. 9. 2015
2. Jmenovací list do funkce ředitelky příspěvkové organizace Ústeckého kraje, vydal Ústecký kraj dne 21. 6. 2012 s účinností od 1. 8. 2012
3. Výpis správního řízení, vydalo MŠMT čj. 21586/2017-2 o provedení změny v rejstříku škol a školských zařízení (ze dne 11. 8. 2017), s účinností od 11. 8. 2017

4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení (pořízený na webových stránkách MŠMT www.msmt.cz dne 8. 10. 2018)
5. Školní matrika
6. Školní vzdělávací program DD platný pro školní rok 2028/2019
7. Vnitřní řád DD, Vnitřní řád školní jídelny platné pro školní rok 2018/2019
8. Záznamy z pedagogické rady, porady vedení, porady vychovatelů 2018/2019
9. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti 2018/2019
10. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti září, říjen 2018
11. Osobní dokumentace dětí, programy rozvoje osobnosti, opatření ve výchově
12. Kniha denní evidence
13. Kniha úředních návštěv
14. Kniha ostatních návštěv
15. Organizační řád
16. Kontrolní a hospitační činnost
17. Přehled kapesného září, říjen 2018
18. Přehledy dětí, zařazení do rodinných skupin
19. Zajištění služeb vychovatelů, noční služby
20. Minimální preventivní program
21. Kniha útěků
22. Kniha stížností
23. Kniha úrazů
24. Personální dokumentace zejména ve vztahu ke kvalifikaci a dalšího vzdělávání pedagogů, psychická způsobilost, bezúhonnost
25. Souhrnná dokumentace pro hodnocení podmínek BOZ
26. Souhrnná dokumentace pro hodnocení finančních podmínek

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu Paclíková v. r.

Mgr. Stanislava Kudrmannová, školní inspektorka Kudrmannová v. r.

Mgr. Jana Dvořáková, kontrolní pracovnice Dvořáková v. r.

V Liberci 5. 11. 2018

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Iva Brzobohatá, ředitelka školského zařízení Brzobohatá v. r.

V České Kamenici 15. 11. 2018